

Vegglifjell
Hytteeierforening

Protokoll Årsmøte Vegglifjell Hytteeierforening

Tid: 04.09.2020 kl. 18:00 til kl. 21:00

Sted: Veggli Fjellstue

Det var 26 medlemmer til stede.

Velkommen av styreleder

Styreleder Sverre Dejgaard ønsket velkommen.

Offisiell åpning av årsmøtet:

1. Godkjenning av innkalling og saksliste

Vedtak: Innkalling og saksliste ble godkjent.

2. To til å skrive under protokoll

Til å skrive under protokollen ble valgt:

Pål Olsen og Bjørn Erik Olsen

3. Årsberetning 2019

Årsberetningen ble gjennomgått.

Vedtak: Årsberetningen for 2019 ble godkjent.

4. Regnskap 2019

Regnskapet ble lagt frem i møtet. Regnskapet for 2019 er gjort opp med et underskudd på kr 3 700. Foreningens egenkapital er dermed kr. 156 951 som er inntestående i bank.

Det ble brukt noe mer penger på reklame i år. Vi har blant annet kjøpt inn Vimpel og noen refleksvester med logo og trykket opp en info brosjyre. Dette ble brukt på dugnadene og info stand på Fjellstua og vil bli brukt videre fremover.

Vi hadde også større utgifter i forbindelse med styremøtene. Styret bor spredt og for at styret skal kunne møtes på et egnet sted har vi booket møterom i Drammen på en del av møtene. Dette er effektivt og noe vi vil fortsette med. Denne budsjettposten vil derfor doreslått justert for 2020 budsjettet.

Løypekjøring er stadig vår største utgiftspost og tilskuddet for 2019 var kr. 700,- pr. fullt betalende medlem. Utgiftene til fiskekort utgjør kr. 50,- pr medlem.

Det ble kommentert at det bør jobbes for å få enda flere hytteeiere med i foreningen. I tillegg kan det brukes Infoark med Vipps for å få inn ekstra bidrag til løypekjøring. Styret tar aksjon på å følge opp dette videre.

Vedtak: Det fremlagte regnskapet for 2019 som viser et driftsunderskudd på kr 3714,8 ble godkjent.

5. Budsjett for 2020

Budsjettet for 2020 ble gjennomgått.

Vedtak: Det fremlagte budsjettet for 2020 som viser et driftsunderskudd på kr 7.800,- ble godkjent.

6. Innkomne saker og saker som styret fremmer.

A. Kommunedelplanen

Gjennomgang av denne ble flyttet til etter offisielt årsmøte. Alle presenterte innspill vil bli sendt ut som vedlegg til årsmøte protokollen.

B. Skikryssing i Mykstulia.

Saken er endelig avsluttet i Friluftslaget. Det er vedtatt at det blir bom løsning, der bommen vil være nede for biltrafikken. I tillegg vil det bli lysvarling i skiløypa.

Skal være på plass innen utgangen av oktober.

Styret vil følge opp med en evaluering av løsningen etter kommende sesong.

Styret vil også be Friluftslaget om større/flere varselskilt i skiløypa.

C. Løypekjøringsavtalen – evaluering

Oppsummering fra evalueringsmøtene er vedlagt protokollen.

D. Medlemskontigent 2021

Etter vedtak på Årsmøtet 2019 vil medlemskontingenten framover øke som følge av ytterligere bidrag til løypekjøringsavtalen.

Vedtak: Kontingent for 2021 settes til **1100kr**, der 900kr vil gå til løypekjøring.

Kontingenten beholdes på **200kr** for de medlemmene som betaler allerede Serviceavgiften til Friluftslaget.

7. Valg

Valget ble ledet av Sverre Dejgaard.

Resultatet av valget ble:

Leder:	Sverre Dejgaard	valgt for 1 år
Styremedlem:	Øyvind Sollerud Haugen	valgt for 2 år
Styremedlem:	Jan Pavel Blazek	sitter til 2021
Styremedlem:	Fredrik Helverschou	sitter til 2021
Styremedlem:	Øystein Selbo	sitter til 2021
Styremedlem:	Trond Heier	valgt for 2 år

Valgkomité:

Medlem: Trond Nilsen (valgt t.o.m. Årsmøtet 2022)

Medlem: Geir Boman (valgt t.o.m. Årsmøtet 2021)

Vegglifjell
Hytteeierforening

Årsmøtet 2020 er avsluttet.

.....
Pål Olsen

.....
Bjørn Erik Olsen

Vegglifjell
Hytteeierforening

Presentasjon av Kommunedelplanen

Følgende vedlegg ligger vedlagt

- 1.** Høringsuttalelsen fra Fellesutvalget av hytteforeningene som ble presentert.
- 2.** Oppsummering av innspill 1 – 4 ble presentert på vedlagt Power Point presentasjon.
- 3.** Innspill 1.
Høringsuttalelse angående arealinnspill 2.1 (Persbu) og 2.8 (Veggrunn).
- 4.** Innspill 2.
Høringsuttalelse angående Arealinnspill 2.5.
- 5.** Innspill 3.
Høringsuttalelse angående Lauhovdlia.
- 6.** Innspill 4.
Høringsuttalelse angående Sti og løypeplanen og ulike punkter i kommunedelplanen.
- 7.** Evaluering av Løypekjøringsavtalen.

Kommentarer og innspill under møte:

- For innspillet om LNRF området i skråningen vest for Lauvhovd seter og Lauvhovdtjønn og opp mot Lauvhovdnuten, kan dette også foreslås som landskapsvernområde.
- Bevaring av myr – kartgrunnlag er altfor dårlig. Det er mye mer myr enn det som er vist i kartene. Befaring på områder er ekstremt viktig for å få riktig grunnlag.
- Forslag om ny vei sør-vest fra (Innspill 35.5) fra hovedveien og inn til Høybuli. Viktig at denne ikke blir en snarvei til Nore.
- Hva er Klimaplanen til Rollag kommune? Ikke-eksisterende.
- Viktig å kommentere de store tingene som omhandler utbyggingsareal og naturødeleggelser.
- Viktig å spille inn gode forslag på en saklig måte til kommunen. Kommunen må innse at den beste strategien er å få til en bærekraftig og langsiktig utvikling.
- Hovedveien gjennom Numedal vil også bli berørt større utbygging i alle kommunene i dalen.

Styret er avhengig av å få ferdig skrevet gode og reflekterte innspill for å kunne sende de videre til kommunen.

Alle medlemmer oppfordres til å se gjennom planene og også gjerne sende innspill/spørsmål og kommentarer direkte til kommunen.

Alle innspill til kommunedelplanen er viktig og kan sendes kommunen på:

postmottak@rollag.kommune.no

Høringsfristen er 13 september.

Fra:
Hytteteierforeningene på Vegglifjell,
v/ Fellesutvalget

Til:
Rollag kommune
3626 Rollag

13.09.2020

REVIDERT KOMMUNEDELPLAN FOR VEGGLIFJELL. OFFENTLIG HØRING. MERKNAD FRA FELLESENTVALGET FOR HYTTEEIERFORENINGENE.

Vegglifjell Hytteteierforening, Killingdalen Hytteteierforening, Dalsethaugen Hytteteierforening, Votnedalen og Svartli Hytteteierforening og Søre Vegglifjell Hytteteierforening dannet i 2017 et felles utvalg, som representerer en hyttebefolkning på ca. 6000 mennesker. Fellesutvalget skal bl.a. gi merknader til kommunen i viktige plansaker. Fellesutvalget har søkt å påvirke arbeidet med ny kommunedelplan siden oppstart. Foruten deltakelse i møter med kommunen har vi tidligere sendt flere skriftlige merknader. Vi takker for muligheten til deltakelse.

I skrevet «Fylkesmannen i Oslo og Vikens forventninger til kommunal arealplanlegging 2019-2020» merker vi oss følgende:

.... *Kommunene må dokumentere behovet for nye hytteområder når nye planer legges fram, og i større grad få fram og vektlegge konsekvensene for natur-, landskap- og friluftsliv.*

I skrevet «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023» pkt. 1.3: *Fylkeskommunen og kommunen har ansvar for at planlegging og beslutninger bygger på et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag.*

Vi konstaterer dessverre at forslaget til ny kommunedelplan ikke tilfredsstillende disse forventningene. De enkelte hytteteierforeninger vil sende merknader knyttet til «egne» områder. I denne felles hovedmerknaden vil vi konsentrere oss om tre punkter:

1) Altfor store utbyggingsarealer!

For å oppnå god sysselsetting i Rollag kommune ønsker også Fellesutvalget videre utvikling i Vegglifjell. Imidlertid synes den viktige målsettingen om å skape mange arbeidsplasser i kommunen, også for kommende generasjoner, å være glemte. Erfaring viser at de som investerer i hytte primært ønsker bistand fra lokale bedrifter. Moderat og strategisk utvikling vil sikre at det lokale næringslivet får en stabil sysselsetting – i et langt perspektiv.

En god plan skal gi tydelige rammer for fremtidig arealbruk, slik at både hytteeiere og utbyggere/grunneiere vet hva kommunen vedtar, både i geografi og mengde. Et hovedspørsmål for Fellesutvalget er derfor utbyggingstakten i fjellet. Mer enn 2000 hytteeiere mener at aktiviteten allerede idag er for høy, og at Vegglifjell i realiteten er nær ferdig utbygget. Dette sies også i planen – «et hytteområde som er ganske utbygd». (s. 42 i Planbeskrivelsen.)

I store trekk blir utbyggingstakten i fjellet bestemt av den arealmengden som grunneierne kan videreutvikle – altså planens omfang av arealer for regulering og fortetting. Idag er situasjonen slik, jfr. Planbeskrivelsen, s. 49:

- 1) I planområdet ligger ca. 1000 ledige, ubebygde hyttetomter i regulerte områder
- 2) I nytt planforslag er det lagt inn ca. 2501 daa areal, for ca. 1200 nye hyttetomter
- 3) I gjeldende kommunedelplan er det areal til 300 - 400 tomter i uregulerte områder.

Det store antall ledige hyttetomter, jfr. pkt. 1) over, forteller at kommunen har gitt grunneierne altfor stort spillerom helt frem til idag. Sammenstilling av tallene viser at det vil være mulig å bygge nær 2500 nye hytter i planperioden – eller minst 160 hytter pr. år - frem til 2035! Dette er mer enn dobbelt så mange hytter pr. år som gjennomsnittet i siste tiår. Altså et altfor høyt tall – attpå til i et område som med sine 2100 hytter allerede er «ganske utbygd». Planforslaget gir grunneierne for stort spillerom, og åpner for en rekke ukoordinerte tiltak i stedet for bedre kommunal styring.

Fellesutvalget har tidligere foreslått at det legges til rette for gjennomsnittlig ca. 50 nye hytter pr. år. Vi mener fortsatt at dette er rimelig utbyggingstakt for å oppnå en fornuftig utvikling i fjellet. Dersom ca. halvparten av de nye hyttene kommer i allerede regulerte områder, og ca. halvparten i «nye» områder, er behovet for uregulerte arealer ca. 750 daa i planperioden – bare 30% av de 2500 daa i planforslaget.

På basis av ovenstående ber Fellesutvalget om at avsatt, uregulert areal på 2501,5 daa til fritidsbebyggelse reduseres til ca. 750 daa.

2) Bevar naturmangfoldet!

Både nasjonalt og internasjonalt er det raskt økende bekymring for ødeleggelsen av naturmangfoldet. Slike miljøspørsmål er nå i ferd med å prege offentlig og politisk debatt nasjonalt og i en rekke kommuner, ikke minst der en har hatt sterk utvikling i fjellområdene, slik som i Vegglifjell i Rollag. Vi ønsker at Rollag kommune tar fatt i disse utfordringene på en aktiv og åpen måte, med vilje til reelle prioriteringer.

Dagens høye utbyggingstakt i Vegglifjell medfører stor belastning for naturmiljøet, svekking av økosystemer og reduserte landskapsverdier. Unødvendig hogst og fjerning av vegetasjon gir raske endringer i biotopene. Områdene nord for Persbu og innover mot Roe, og skogområdene i sør mot Blefjell, er snart de eneste større, sammenhengende naturområdene i Vegglifjell. Planutkastet viser dessverre for mye utbygging og fortetting. Dette er ikke ønskelig, verken økologisk, kulturhistorisk eller landskapsestetisk.

For brukere – både kommunens innbyggere og alle tilreisende – medfører nye veier og nye byggefelt kontinuerlig støy fra anleggsvirksomhet. Turveier og skiløyper endres, det blir flere og flere uheldige krysninger, og man går langs bebygde felt som i byer og forsteder ellers. Bil- og anleggstrafikk øker sterkt og etablerte naboskap blir forandret. Man må høyt til fjells for å møte uberørt natur.

En rapport fra *Østlandsforskningen* konkluderer med at hyttefolket i Vegglifjell ønsker ”konvensjonelle” rammer for friluftslivet, med kort reiseavstand fra hjemmet, forutsigbarhet i omgivelsene og gode turmuligheter. Vegglifjell er lett tilgjengelig og har regional betydning for store, ulike brukergrupper. Planlegging for å ivareta naturmangfoldet er derfor viktig.

Fylkeskommunen og kommunen har ansvar for at planer og beslutninger bygger på et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag. (Jfr. sitat på s.1.) Ettersom det ikke er gjennomført noen form for naturtypekartlegging på Vegglifjell (bortsett fra i villreinområdet), mener Fellesutvalget at kommunen ikke har et tilfredsstillende kunnskapsgrunnlag.

Flere steder i plandokumentene, bl.a. i avsnittet om *Bærekraftig utvikling* (Planbeskrivelsen, pkt. 4.1.2) står det: «Rollag skal arbeide for å bevare det biologiske mangfoldet i kommunen». Etter vår oppfatning kan ikke dette gjøres uten oppdatert kartlegging av naturtyper i planområdet på Vegglifjell. I planområdet finnes forøvrig flere leveområder for viltlevende arter (eks rype og skogsfugl) som allerede er ødelagt av utbygging og områder som vil bli ødelagt av planlagt utbygging. Planen bør derfor ikke sluttbehandles før en slik kartlegging er gjennomført.

På basis av ovenstående er det grunn til å hevde at Rollag kommune i liten grad tar hensyn til *Naturmangfoldsloven* av 2012. Bevaring av myrområder, sikring av sårbare biotoper og begrenset hogst er avgjørende nødvendig for å imøtekomme dagens lovkrav.

Det må vurderes om planutkastet kan behandles uten at kartlegging av naturtyper er gjennomført. Fellesutvalget mener videre at planen bør kreve detaljert, ajourført kunnskapsgrunnlag knyttet til naturmangfoldet for alle reguleringsplaner på Vegglifjell i Rollag kommune.

3) Planbestemmelser

Planforslagets bestemmelser vil langt på vei være dekkende. Følgende forhold bør skjerpes:

Ad pkt. 3.1 Byggeområder generelt, retningslinje, siste setning:
ordet kan erstattes med ordet skal.

Ad pkt. 10.1 Krav til reguleringsplan, 3 nye strekpunkt:

- **det skal utarbeides detaljert, oppdatert kunnskapsgrunnlag knyttet til naturgrunnlaget**
- **for reguleringsplaner større enn 10 daa skal det foretas konsekvensutredning**
- **det skal gjøres vurdering av støybelastning knyttet til foreslåtte tiltak**

Ad pkt. 11, Bebyggelsens størrelse, 2. ledd, 3. linje:

Ordet ikke fjernes.

4) Generelle merknader:

- Plankartets fremstilling av eksisterende og planlagte veier er ikke tilfredsstillende, og gjør det vanskelig å forstå planen. Bør forbedres.
- Utkastet til plankart er fremstilt på kartgrunnlag uten cotehøyder. Medvirkning og kommunal saksbehandling av planutkastet blir utilfredsstillende, ettersom en ikke kan se topografien i de forskjellige byggeområdene. Bør forbedres.

- Kartgrunnlaget som er benyttet i planarbeidet tar ikke tilstrekkelig hensyn til forekomst av myr- og våtmarksområder. Bør gjennomgås.
- Hytteeiernes antall og sentrale rolle for utvikling i fjellet er sterkt underkommunisert i plandokumentene. Eksempelvis er hele 95% av byggeområdene i planen avsatt til fritidsbebyggelse. Fellesutvalget forventer en riktigere presentasjon av hyttebefolkningens betydning og holdninger i behandling av denne og fremtidige planer.

Med hilsen,

Rådgiver
Ark. MNAL Tarald Lundevall

Fellesutvalget for hytteeierforeningene
leder Sverre Stockinger

-sign.-

-sign.-

Kopi: Fylkesmannen i Oslo og Viken

Vegglifjell Hytteeierforening

Årsmøte 2020

Program

Kl. 18.00 Velkommen ved styreleder

Kl. 18.20 Årsmøte

Kl. 19.20 Kommunedel planen

- Presentasjon
- Innspill fra hytteeiere

Kl. 21.00 Avslutning

Vegglifjell Hytteeierforening

Årsmøte 2020

Agenda

1. Godkjenning av innkalling og saksliste
2. To til å skrive under protokollen
3. Årsberetning 2019
4. Regnskap 2019
5. Budsjett for 2020
6. Innkomne saker og saker som styret fremmer.
 - A. Kommunedel planen
 - B. Mykstu kryssing – skibru
 - C. Løypekjøringsavtalen - evaluering
 - D. Medlemskontingent 2021
7. Valg

Vegglifjell Hytteeierforening

Årsmøte 2020

Regnskap 2019 – pr 31.12.2019				
Innt./Kost art	Budsjett 2019		Regnskap 2019	
	Inntekter	Kostnader	Inntekter	Kostnader
Kontingent medlemmer	300 000		285 380,8	
Annen Inntekt (salg av skilt)			98,2	
VEGGLIFJELL Friluftslag – Løypekjøring		220 000		210 000,0
VEGGLIFJELL Grunneierlag – Fiskekort		22 000		20 350,0
Nærmiljøtiltak: Skiløyper		35 000		13 750,0
Nærmiljøtiltak: Vedlikehold / merke sommersti / dugnad		15 000		13 623,5
Nærmiljøtiltak: Uspesifisert		10 000		0,0
Økonomi/Regnskap (Tripletex)		6 000		4 208,2
Utgifter / rekvisita		2 000		1 748,0
IT – Hjemmesider Vegglifjell.no		2 500		0,0
Reklame – Under Varden etc.		3 000		9 274,5
Kontigenter (Norges Hytteforbund og Friluftslaget)		4 500		3 000,0
Årsmøte / Styremøter		4 000		11 339,0
Gaver avtroppende styremedlemmer		2 000		0,0
Gebyrer		2 000		1 965,5
Renter	200		115,0	
Tap på fordringer				50
Sum	300 200	328 000	285 593,98	289 308,7
Resultat		-27 800		-3 714,8
Egenkapital 31.12.2018 (bankbeholdning)				160 665,80
Egenkapital 30.11.2019 (bankbeholdning)				156 951,04
Utestående fordringer				0,0
Egenkapital 30.11.2019				156 951,04

Vegglifjell Hytteeierforening

Årsmøte 2020

Budsjett 2020		
Innt./Kost art	Budsjett 2020	
	Inntekter	Kostnader
Kontingent medlemmer	285 000	
VEGGLIFJELL Friluftslag – Løypekjøring		205 000
VEGGLIFJELL Grunneierlag – Fiskekort		21 000
Nærmiljøtiltak: skiløyper		15 000
Nærmiljøtiltak: Vedlikehold / merke sommersti		15 000
Nærmiljøtiltak: Uspesifisert		5 000
Økonomi/Regnskap (Tripletex)		6 000
Utgifter / rekvisita		2 000
IT – Hjemmesider Vegglifjell.no		2 500
Reklame		3 000
Kontigenter (Norges Hytteforbund og Friluftslaget)		4 500
Årsmøte / Styremøter		10 000
Gaver avtroppende styremedlemmer		2 000
Gebyrer		2 000
Renter	200	
Sum	285 200	293 000
Resultat		-7 800

Vegglifjell Hytteeierforening

Årsmøte 2020

Forslag til styre:

Leder:	Sverre Dejgaard	valgt for 1 år
Styremedlem:	Øyvind Sollerud Haugen	valgt for 2 år
Styremedlem:	Jan Pavel Blazek	sitter til 2021
Styremedlem:	Fredrik Helverschou	sitter til 2021
Styremedlem:	Øystein Selbo	sitter til 2021
Styremedlem:	Trond Heier	valgt for 2 år

Valgkomité:

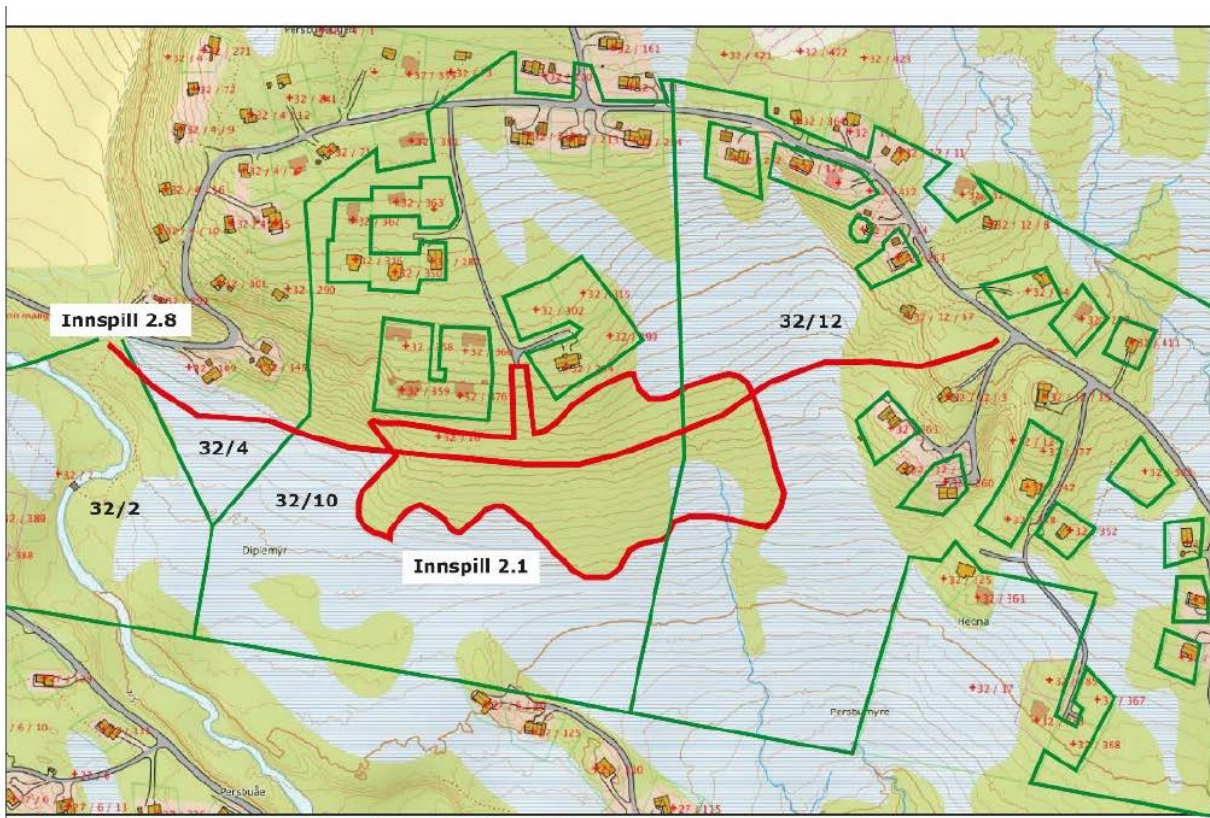
Medlem:	Trond Nilsen (valgt t.o.m. Årsmøtet 2022)
Medlem:	Geir Boman (valgt t.o.m. Årsmøtet 2021)

Kommunedelplanen

Arealinnspill 2.1 (Persbu) og 2.8 (Veggrunn):

- Ødeleggelse av myrområder
- Svært mangelfull konsekvensutredning og kartgrunnlag
- Stor forringelse av eksisterende hytteområde naturområde og løypetrasee
- Sikkerhetsrisiko mhp lekeområde og tilgang til hovedløypa.
- Løftebrudd fra grunneiere om bevaring av friluftsområde
- Svært dårlig alternativ som veitrasee for Høybuli.

Vi anbefaler at arealinnspill 2.1 og 2.8 ikke godkjennes og tas ut av planene.

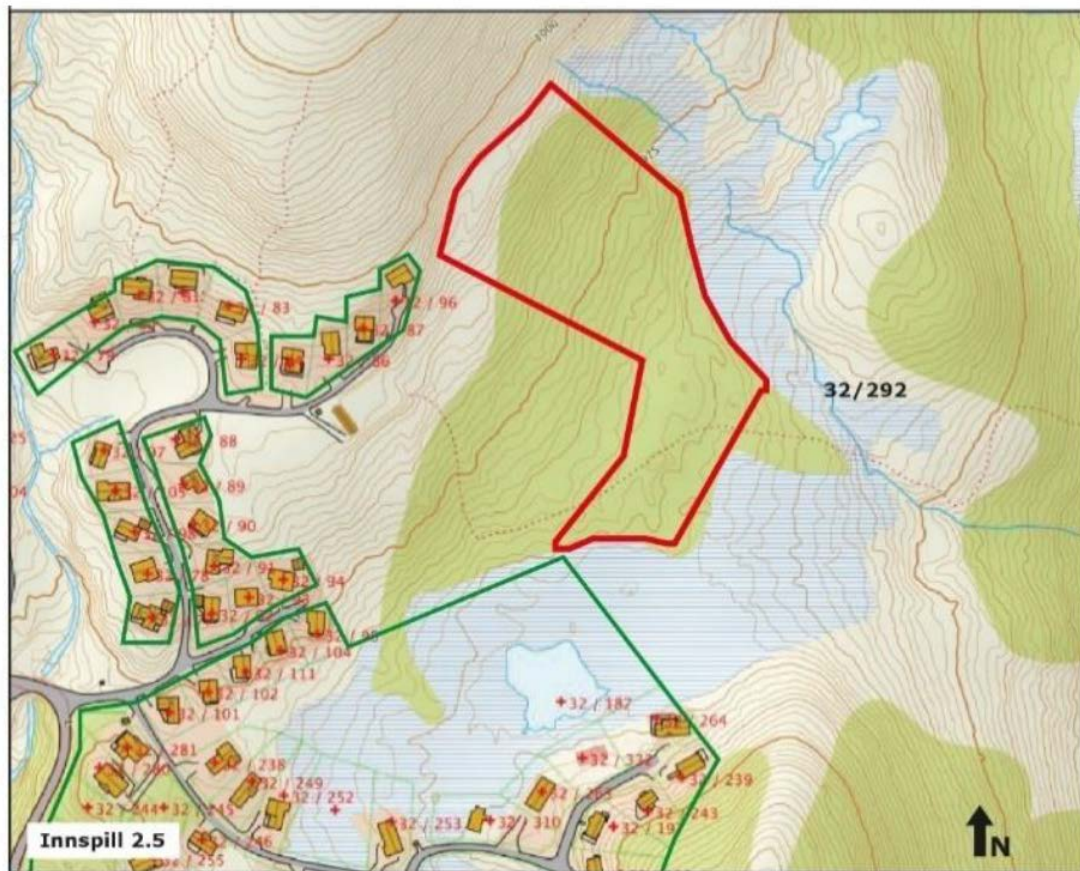

Kommunedelplanen

Arealinnspill 2.5:

- Konflikt med vannkilde for hytteeiere ved Lauvhovdtjønn
- Lia er en viktig område for dyr og fauna. Utbygging høyt til fjells setter dette under ytterligere press.
- Utbygging her vil ytterligere begrense tilgang/oppfart til fjellet. Naturopplevelsen av Vegglifjell reduseres.
- Svært bratt i deler av området, noe som vil kreve store inngrep, fyllinger, masse transport.
- Rasutsatt området

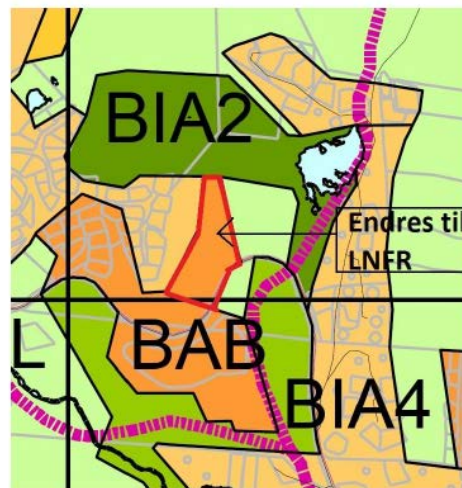
Vi anbefaler at arealinnspill 2.5 ikke godkjennes og tas ut av planene.

Kommunedelplanen

Plankart området Lauvhovd – området vest for Lauvhovd seter

- Vesentlig endring i plankart fra tidligere
- Strider mot planbestemmelsene om å bevare setermiljø/kulturmiljø og kulturlandskap
- Foreslår å endre beskrevet område til LNFR område

Figur 3. Område markert med rødt sonesom et LNFR område.

Figur 4. Lauvhovd seter med bebyggelse på Lauhovdnuten

Kommunedelplanen

Kommentarer til Kommunedelplanen

- **Sti og løypeplanen**
 - Feil og mangler
- **Flere brudd på naturmangfoldlovens §9 føre-var-prinsippet**
 - Ikke er gjennomført noen form for naturtypekartlegging på Vegglifjell
 - Store deler av planområdet består av myr.
- **Mangelfullt kart og kunnskapsgrunnlag.**
 - Skiløype ikke tegnet inn i kartgrunnlag
 - Sti og løypeplan ikke er ferdigstilt
 - Kartutsnittene er uten høydekoter
- **Motstridene punkter mellom å opprettholde kulturlandskapet og å gjøre om beiteområde på Persbu til Campingplass.**

Høringsuttalelse - Kommunedelplanen

Fellesutvalget for hytteeierforeningene i Vegglijfjell har utarbeidet en hovedmerknad til planforslaget. Vår forening har deltatt i arbeidet med denne, og gir hovedmerknaden vår fulle støtte. I nedenstående merknad fra vår forening vil vi derfor se mer detaljert på hva planforslaget betyr for «vårt» område.

Arealinnspill 2.1 (Persbu) og 2.8 (Veggrunn):

I arealinnspill 2.8 er det foreslått å bygge ytterligere en vei i retning av Høybuli. At punkt 2.8 er vurdert som grønn er uforståelig. Vi forstår heller ikke hvordan området har gått fra gult til grønt etter justering i konsekvensutredningen.

Den nye veien skal i hht tegningene krysse både Diplemyr og Persbumyra, og med det ødelegge myrene. I arealinnspill 2.8 er det vurdert at en ny vei vil ha en positiv funksjon som adkomstvei for fritidsbebyggelsen rundt Persbuhaugen, samt vil være et viktig infrastrukturtiltak for videre utvikling av området mot Kortedokk. Dette er vi sterkt uenige i, og ser etableringen av ytterligere en adkomstvei som en svært unødvendig inngripen i viktige naturområder og en belastning på et allerede konsentrert hytteområde rundt Persbu/Høybuli.

I området det nå er skissert ny veitrase er det allerede to eksisterende veier, hvorav en som befinner seg parallelt 200-300 meter lengre nord for foreslått adkomstvei. I tillegg er det i arealinnspill 35.5 foreslått ny veitrase fra Årseth til Høybuli i forbindelse med forslag om nye hyttetomter i områdene sør for Høybuli i retning Kortedokk som vil kunne dekke et fremtidig behov. Bygging av ny vei i henhold til arealinnspill 2.8 sees som en svært unødvendig rasering av våtmark og forringelse av allerede eksisterende hyttebebyggelse. Det oppnås ingen gevinster i form av kortere reisevei med ny vei og i tillegg vil veien gå i et vesentlig vindutsatt området (åpne myrer og åpent terreng) som vil føye igjen om vinteren og vil stille store krav til hyppig brøyting.

Området som ønskes utbygget er i dag den eneste gjenværende grønne korridoren som hytteeierne bruker som turvei fra hyttefeltene på Høybuli, Mykstu – Lien og Persbuhaugen i retning vest/nord via Persbu til stien Nordmannsslepa. På sommeren benyttes Persbuåa til bading, og på vinteren går skiløypa over Persbumyra og Diplemyr. Det ligger to fredede kulturminner i nærhet av skissert ny adkomstvei; Nordmannsslepa og Persbuåe Jernvinneanlegg.

Veien planlegges å bygges igjennom og rett ovenfor store myrområder og vil gjøre omfattende inngripen i dette særpregede området som består av større åpne myrer, skråli-myrer og mindre øyer med furuer og gran. Det er i dag stort fokus på bevaring av våtmark. En rekke plante- og dyrearter i Norge har våtmark som sitt eneste levested. Mange av disse er truet og står i norsk rødliste. Dette gjelder spesielt moser, karplanter og insekter. Fordi våtmarkene er så rike på plante- og dyreliv er de svært populære landingsplasser for trekkfugler på vei nord om våren og sør om vinteren.

Myr er den naturtypen på landjorda som lagrer mest karbon. Det er karbon som ellers ville ha bidratt til global oppvarming. Karbon tilsvarende 250.000 tonn CO₂ kan være lagret i torva på bare én kvadratkilometer myr. Bygging av denne veien strider således imot nasjonale føringer om vern av våtområder. Rollag kommune har en nasjonal forpliktelse til å verne myrområder, og er forpliktet til å følge Naturmangfoldloven.

Ved vurderingen av Naturmangfoldloven § 8 skal man finne ut hvilket naturmangfold som kan påvirkes av beslutningen, hvilken tilstand dette naturmangfoldet har og hvilke effekter beslutningen vil ha på naturmangfoldet. Vi kan ikke se at man har gjort dette i konsekvensutredningen fra COWI AS. I konsekvensutredningen skrives det kun at det ikke er registrert funn i naturbase, dette er ikke tilstrekkelig i henhold til Naturmangfoldloven da man er pliktig til å gjøre selvstendige fysiske undersøkelser.

Konsekvensutredningen som ligger til grunn for arealinnspillene i ny kommunedelplan bygger på et kart med, etter vår mening, betydelige feil og mangler når det gjelder våtområder og myrer. Det er vesentlig mer myr i terrenget enn det kartet viser, og det er tegnet feil grenser mellom myr og tørt terreng på kartet.

I arealinnspill 2.1 hvor man ser for seg å bygge nytt hyttefelt er det også vesentlig mer myr enn det som vises på kartet. Under vår besiktelse viser det seg at forslag om etablering av ny veitrase og hyttefelt befinner seg på et område med over 50% myr. Vi ser det som svært betenkelig at COWI AS bruker et så mangelfullt kart i sin konsekvensutredning med tanke på de retningslinjene som ligger til grunn for vern av våtmark.

Det er i dag 25 hytter som berøres direkte av en eventuell ny veitrase. Disse hyttene har i dag unik sydvendt utsikt ut over Diplemyr og Persbomyra. Både arkitektur og plassering på tomt er tilpasset dette terrenget og de fleste hytteeierne har bygget sine uteplasser og terrasser grensende mot dette friområdet. Disse hyttene vil bli fratatt sin utsikt og muligheten til å sitte usjenert og uten innsyn og trafikkstøy på egen hyttetomt. Hyttene vil få denne bilveien som sin nærmeste nabo, tett eller helt inntil sin tomtgrense. Naturlandskapet vil fremstå som svært rotete med et mylder av veier. Veien fremstår som totalt unødvendig og en sikkerhetsrisiko i et populært lekeområde for barn (akebakke) og når hytteeiere skal stå på ski ned til hovedløypa.

Ny veitrase vil i tillegg medføre en unødvendig skjæring i kulturlandskapet ved at en ny vei går nesten parallelt med eksisterende vei. Flere av hyttene har i dag eksisterende vei rett på oversiden (nordsiden) av sine hytter. Den nye veien vil gå rett syd for disse hyttene og vil direkte omringe hyttene med vei. Flere hytter vil derfor ha en vei rett nord for seg (varierende fra 20 meter til 50 meter nord for sin hytte i dag) og en ny vei rett syd for seg (varierende 30 meter – 70 meter). For disse hyttene vil en ny vei ødelegge beliggenheten til hyttene og derav redusere hyttenes markedspris betydelig. Når hytteeiere kjøpte tomtene/hyttene som i dag grenser til den grønne korridoren (Diplemyr og Persbumyra), ble det opplyst av grunneierne at myra skulle opprettholdes som et friluftsområdet nettopp for å bevare det unike myrområdet og opprettholde en grønn korridor for hyttefeltene i området. Når det er forslag om å bygge en vei gjennom dette området, er dette å anses som et vesentlig tillits- og løftebrudd av grunneierne. En ny adkomstvei med tanke på et fremtidig hyttefelt ved Kortedokk vil være et tydelig signal om at grunneiere og politikere i kommunen velger egen profitt på bekostning av fritidsbeboerne i kommunen.

Forslag til en ny vei langs Diplemyra til de nye store utbyggingsfeltene på Høybuli vil føre til meget stor trafikk i området. Denne vil ødelegge for eksisterende hytteområde og bety stor skade/ødeleggelse av myrområdet.

Vi mener derfor Arealinnspill 2.1 og 2.8 vil ødelegge myrer og verdifulle våtmarksområder og forringe naturoplevelsen i skiløypa som går over Diplemyr og Persbumyr. Både sør og øst for Persbu-tunet er det et yrende dyre- og fugleliv med bl.a. rev, hare og storfugl. Innspillene er også stikk i strid med tidligere utsagn/erklæring fra grunneier før tomtekjøp til mange hytteeiere i området.

De negative følgene for området Diplemyr og Persbumyra vil være store og medføre omfattende inngripen i et særegent naturområde. Dersom ny vei blir vedtatt av kommunestyret, vil denne ankes til fylkesmannen grunnet unødvendig inngripen i naturen, herunder strid mot nasjonale føringer om vern av våtmark.

Vi anbefaler at arealinnspill 2.1 og 2.8 ikke godkjennes og tas ut av planene.

Vi håper våre innspill blir tatt hensyn til.

Vennlig hilsen

styret i Vegglifjell Hytteeierforening

Kopi: Fylkesmannen i Oslo og Viken

Høringsuttalelse - Kommunedelplanen

Fellesutvalget for hytteeierforeningene i Vegglijfjell har utarbeidet en hovedmerknad til planforslaget. Vår forening har deltatt i arbeidet med denne, og gir hovedmerknaden vår fulle støtte. I nedenstående merknad fra vår forening vil vi derfor se mer detaljert på hva planforslaget betyr for «vårt» område.

Arealinnspill 2.5:

1. Utbyggingen med infrastruktur vil bli i umiddelbar nærhet vannkilde for hytteeiere ved Lauvhovdtjen, og som forsyner Lauvhovdtjenn med vann og gytemuligheter. Dette området brukes mye, og sammen med setervolden er det en perle det må vernes om, både mtp. på fiske og badeliv om sommeren.
2. I hele lia fra Lauvhovdnuten og nordover er det et viktig leveområde/biotop for arter det må være viktig å ta vare med tanke på friluftsopplevelser i en allerede presset fauna. Vi ser reduksjonen av arter og mindre spor i området opp mot fjellet. Her er opprinnelig leveområder for rype, rev, orrfugl, hare. De store hjortedyra er allerede fordrevet.
3. Det argumenteres for at dette bare er en liten forlengelse/utvidelse av eksisterende hyttefelt. Men dette vil begrense tilgang/oppfart til fjellet og føre til at man må bruke vei eller gå gjennom et boligfelt med hytter. Svært få er tjent med en utbygging som reduserer naturopplevelsen for brukerne. Vi er lite imponert hvordan grunneierne/utbyggerne tar hensyn til eksisterende hyttefelt.
4. I umiddelbar nærhet vil en måtte påregne rasfare vinterstid. Nordvest vind legger igjen mye snø i denne lia som fremdeles har sår etter flere snøskred for noen år siden.

Det anbefales at arealinnspill 2.5 ikke godkjennes og tas ut av planene.

Vi håper våre innspill blir tatt hensyn til.

Vennlig hilsen

styret i Vegglifjell Hytteeierforening

Kopi: Fylkesmannen i Oslo og Viken

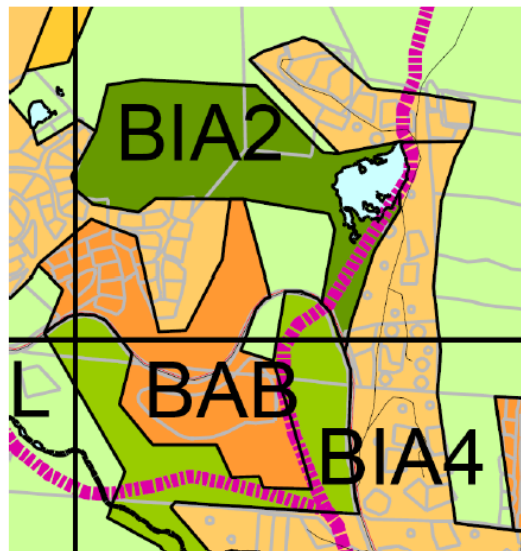
Høringsuttalelse - Kommunedelplanen

Fellesutvalget for hytteeierforeningene i Vegglijfjell har utarbeidet en hovedmerknad til planforslaget. Vår forening har deltatt i arbeidet med denne, og gir hovedmerknaden vår fulle støtte. I nedenstående merknad fra vår forening vil vi derfor se mer detaljert på hva planforslaget betyr for «vårt» område.

Vi har følgende merknader til planen:

Figur 1: Plankart, jfr. sak 03/09, politisk behandlet etter høring og revidert 5.2.2009

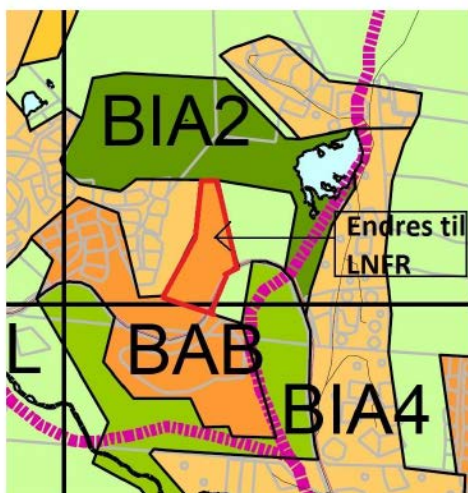
Figur 2: Plankart tegnet 15.5.2020 med høringsfrist 13.9.2020

Plan
kart
omr
ådet
Lauv
hov
d -
omr
ådet
vest
for
Lauv
hov
d
sete
r

Det har i perioden skjedd en vesentlig endring i plankart. Blått område (byggeområde, erverv) gitt i figur 1, er endret og vesentlig utvidet nord for Vegglifjellveien, gitt med mørk oransje (BAB – andre typer bebyggelse og anlegg) vist i figur 2. Området Lauvhovdnuten, som var avsatt til fritidsbebyggelse i 2009, er nå regulert og utbygget..

Det er i plankartet, tegnet 15.5.2020, vist til nåværende kommuneplaner 2008. Plankart gitt i figur 1, viser hva som ble behandlet politisk i 2009. Vi ber om en kort redegjørelse for at plankart fra 2009 ikke er del av grunnlagsinformasjon.

Området i skråningen vest for Lauvhovd seter og Lauvhovdtjønn opp mot Lauvhovdnuten (antar det er navngitt som Lauhovdli) nord for Vegglifjellveien, er i høringsutkastet foreslått sonet som BAB, se rødmarkert område figur 3. Rødmarkert området gitt i figur 3 og vist, etter beste skjønn, på figur 5, **bes endret og sonet som et LNFR område** (LNFR - areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag).

Figur 3. Område markert med rødt sonet som et LNFR område.

Figur 4. Lauvhovd seter med bebyggelse på Lauhovdnuten

Begrunnelse

Det er i planbestemmelser på høring beskrevet følgende:

Seterområder er de viktigste kulturmiljøressurser på Vegglifjell, og underbygger samfunnsdelens mål om at Rollag skal vektlegge hensyn til landskap og gode omgivelser i aktuelle saker, som vektlegging av byggeskikk, bevaring av bygningsarven og å opprettholde kulturlandskapet.

Seterområder skal i størst mulig grad ivaretas slik de historisk har fremstått, men det kan tillates tiltak som bruksendring, innvendig ombygging og tilbygg for å drive næring eller reiselivsaktivitet, forutsatt at dette fremmer bevaring eller gjenspaing av setermiljø og kulturlandskapet rundt.

Figur 5. Område bak seter (hvit markert) som bes sonet som LNFR.

Kulturmyndigheten skal gis adgang til å uttale seg om tiltak i setermiljø. Kommunen ønsker å stimulere til at kulturmiljø og kulturlandskap kan være et aktivt bidrag i utviklingen av reiselivet på Vegglifjell. Det er derfor gitt retningslinjer til planen som skal håndtere setermiljøene og setervoller spesielt.

Med bakgrunn i ovenstående planbestemmelse – samt uklarhet knyttet til hva «andre typer bebyggelse og anlegg» innebærer (leilighetsbygg?), ber vi om at soning av aktuelt område vest for Lauvhovd seter endres til LNRF som gitt i figur 3. Det er vår oppfatning at utnyttelse av østvendt skogkledt skråning bak Lauvhovd seter, Lauhovdli, vil forringe kulturlandskapet og vil være i motstrid med planbestemmelser.

Det vises forøvrig til gjeldende regulering – funnet på web-kart Rollag kommune, gitt i figur 6. Det er ikke overensstemmelse mellom soning gitt i plankart av 15.5.2020 og gjeldende regulering. Området vest for Lauvhovd seter er i dag regulert til friluftsområde.

Figur 6. Utsnitt av kartløsning – Rollag kommune. Regulering. Lysegrønt areal er avsatt til friluftsmål.

Vi håper våre innspill blir tatt hensyn til.

Vennlig hilsen

styret i Vegglifjell Hytteeierforening

Kopi: Fylkesmannen i Oslo og Viken

Høringsuttalelse - Kommunedelplanen

Fellesutvalget for hytteeierforeningene i Vegglijfjell har utarbeidet en hovedmerknad til planforslaget. Vår forening har deltatt i arbeidet med denne, og gir hovedmerknaden vår fulle støtte. I nedenstående merknad fra vår forening vil vi derfor se mer detaljert på hva planforslaget betyr for «vårt» område.

Sti og løypeplan

- Persburunden klassifiseres som kategori A eller B. Dette er en svært populær rundløype som dekker en stor andel av hytteeierne på Vegglijfjell. Det virker rart at denne runden nå skal nedprioriteres, noe som vil skape mye misnøye blant hytteeierne. Det virker og rart ettersom Dalsetkollen og Dalsethaugen er klassifisert som kategori C (Hovedløype). Løypemaskinen må jo komme seg til Dalsetkollen og Dalsethaugen. Friluftslaget har påpekt ovenfor kommunen at alle løyper som på skisporet.no er med hel linje skal være kategori hovedløype.

Kommunedelplan

I Nasjonale forventinger til regional og kommunal planlegging 2019-2023 punkt 1.3 står det: Fylkeskommunen og kommunen har ansvar for at planer og beslutninger bygger på et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag. Ettersom det ikke er gjennomført noen form for naturtypekartlegging på Vegglijfjell (bortsett fra i villreinområdet), vil jeg ikke si at kommunen har et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag.

Punkt 2.2

4. avsnitt: Står det blant annet: Omdisponering av skog og myr til andre formål bidrar til klimagassutslipp og negative konsekvenser for naturmangfold og økosystemtjenester.

5. avsnitt: Natur som våtmarker, myrer, elvebredder og skog kan dempe effekten av klimaendringer og er viktige å ivareta i arealplanlegging. I planen legges det opp til mye utbygging i områder nær myr, og dette vil kunne påvirke myrområdene. Det planlegges og vei som krysser myrdrag, og da vil hindre tilsig til myr.

Punkter til kommunedelplanen

- **4.1.2**
 - Avsnitt Næringsutvikling: Kommunen skal opprettholde produksjonsareal og opprettholde kulturlandskap. Samsvarer ikke med å gjøre om beiteareal til campingplass på Persbu.
 - I avsnittet om *bærekraftig utvikling* står det: Rollag skal arbeide for å bevare det biologiske mangfoldet i kommunen. Dette kan de ikke gjøre uten å gjennomføre en kartlegging av naturtyper i kommunen. Planen bør derfor ikke behandles før en slik kartlegging er gjennomført. Det er i tillegg flere leveområder for diverse villlevende arter (eks rype og skogsfugl) som er ødelagt av utbygging og vil bli ødelagt av planlagt utbygging.

- **5.8**
 - I dette punktet som skal omhandle vassdrag og myr står det ingen ting om myr. Kun vassdrag. Det er ganske spesielt da det tidligere i planen står at store deler av planområdet består av myr.

- **6.5 utviklingsområdene**
 - Står om campingplassen på Persbu der man ønsker å endre formålet med denne til fritids – og turistformål. Åpner kommunen opp for å bygge campinghytter eller annen bebyggelse på denne plassen? Dette brukes i dag som beiteområde og vil ikke være i tråd med kommuneplanens samfunnsdel om å opprettholde kulturlandskapet. Punkt 4.1.2 Området er og slippsonen fra 2. verdenskrig og vil en campingplass vil derfor ødelegge et viktig historisk område.

- **Område 2.2**
 - Det står i vurderingen at området er justert for å ivareta våtmarksområder, men i praksis er så å si hele området et våtmarksområde som ikke burde vært utbygd i det hele tatt. Arbeidet som til nå er gjort i tilstøtende hytteområde er svært ødeleggende for våtmarksområdene, og en utvidelse av eksisterende område vil ødelegge våtmark og myrområder ytterligere.

- Vi er ellers kritisk til at skiløypene ikke er tegnet inn på plankartet. Dette gjør det umulig for COWI å ta hensyn til skiløypenettet i forbindelse med planprosessen. Det står i punkt 10, innkomne høringsinnspill at: Friluftstiltak ivaretas ved sikring av skiløyper, turstier og alpinområder. Dette er uforståelig da skiløyper ikke er tegnet inn på kartene.

- Det er flere brudd på naturmangfoldlovens §9 føre-var-prinsippet § 9. (*føre-var-prinsippet*)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

- Vi mener det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap ettersom det ikke er gjort noen form for naturtypekartlegging, og at sti og løypeplan ikke er ferdigstilt. Kommunen vet ingen ting om hvordan den kraftige utbyggingen vil påvirke naturmiljøene og for eksempel myrområdene.
- Når kommunen skal behandle planen gjøres dette på dårlig grunnlag for hvordan topografien på de forskjellige områdene ser ut. I selve planen er kartutsnittene uten høydekoter noe som gjør at behandlingen skjer uten at man kan se om det foreslåtte hyttefeltet blir liggende på en topp eller i et dalstrøk. Vi kan ikke forvente at de som behandler planen vil klikke seg frem og tilbake mellom forskjellige kart og plandokumentet. Vi ser at det tidligere er bygget hytter på høydedrag og hyttene blir da svært dominerende.

Vi håper våre innspill blir tatt hensyn til.

Vennlig hilsen

styret i Vegglifjell Hytteeierforening

Kopi: Fylkesmannen i Oslo og Viken

Evalueringsmøte løypekjøring fredag 10. januar 2020

Vegglijfjell Hytteeierforening (VHF) deltok på evalueringsmøte 10.01.2020. Knut Rudshaug fra Friluftslaget startet med litt tilbakemeldinger fra publikum til løypekjørerne. De aller fleste er godt fornøyd, men det var noen småfeil i starten. Det gikk særlig på noen dager det ikke ble kjørt, men at det burde bli kjørt grunnet været som ikke ble som varslet.

- ØKONOMI: Knut Rudshaug har laget en plan som han skal ta med og vise Friluftslaget. Pr 10. Januar 2020 det brukt 4000 kroner mer enn budsjettet, og det er ikke så ille med tanke på at det har vært en utfordrende vinter så langt, og at vinteren kom tidlig.
- Det ble snakket mye om viktigheten av å varsle på Facebook, og det skal Knut Rudshaug passe på at blir gjort. Han var helt enig i at det er viktig med informasjon om kjøringen. Både hva som er kjørt, men og hvis noe avviker fra planer eller normalen. Han var og enig i at dette bør gjøres i alle fall fredag, lørdag og søndag. I tillegg til informasjon tidligere i uka om planen for helgen.
- Kvisting på forskjellige sider av løype fra Nordre Kjølevann til Sundtjønn. Dette må vi ta med videre til Friluftslaget.
- Utfordringer med steiner på Persburunden. Dette er grunnen til at det ble pakket veldig seint den lange runden. Denne traseen bør ryddes slik at den kan pakkes og kjøres tidligere. Er et prosjekt for Friluftslaget som bør legges inn i planen. Det er og noen plasser der det kommer mye vann opp som blir til is. Vurdere om løypa kan flyttes litt for å unngå de verste områdene.
- Tilbringerløyper. Trengs kompensasjon for kjøring av disse. Det jobbes og med mulige sponsorer til blant annet dette. Tilbringerløype Killingdalen sør skal undersøkes igjen.
- Det ble diskutert en del om det skal settes spor i utforbakker eller ikke. Er mange meninger om dette. Det var enighet om at i brå svinger skal sporsetter løftes, og så må løypekjørerne eller ta en vurdering. Men i utgangspunktet skal det settes spor også i nedoverbakker.
- Løypekjørerne skal bruke Trond Østensen til opplæring. De har hatt noe kontakt med han allerede.
- Knut Rudshaug skal sjekke med kommunen angående å få skiløypene på Vegglijfjell regulert. Dette har vel vært pratet om før også, men han skal nå jobbe videre med det.
- Knut Rudshaug skal snakke med brøytemannskapene slik at de ikke skrapes veien helt ned der skiløypene krysser.
- Et innspill fra en annen hytteeierforeningen var at de synes det var viktig at tidligløypa ble kjørt ofte. De mente også at det var viktigere med en løype som var veldig bra enn at hele løypenettet var ganske bra. VHF påpekte da at det var veldig viktig at tidligløype ikke gikk på bekostning av helgekjøring av rundløypene. Enighet rundt bordet om dette. Utgangspunktet skal være at hele løypenettet skal kjøres fredag, lørdag og søndag. Annet skal avtales.
- E-post adresse til Friluftslaget er på vei slik at publikum kan henvende seg direkte med spørsmål og kommentarer.

Evalueringsmøte løypekjøring 15. mai 2020

Alle representantene kom med tilbakemeldinger

- Generelt var alle fornøyde med årets sesong. Første spor i starten av oktober, og pr i dag fremdeles spor. Noen utfordringer. Særlig i starten. Grunnet nye maskinførere og ny daglig leder i Friluftslaget. Startet med for lite informasjon ut, men dette ble mye bedre etter hvert.
- Killingdalen hytteforening:
 - Mange frustrert over at løypa langs bekken ikke var kjørt.
 - Slepeskaret ikke kjørt i starten.
 - Ellers bra frekvens og god kvalitet
- Dalsethaugen HF
 - Fornøyde når forholdene var fine.
 - Mange frustrert over at Persburunden ikke ble kjørt før seint.
 - Har vært litt ampert i deres forening. Da grunnet lite kjøring i starten.
- Roeområdet HF
 - Ny forening. 2. året md løyper. Derfor alle fornøyde.
 - Planer om at løypa skal gå videre nordover og så en runde tilbake. Ønsker å kjøre den gamle Roerunden, men problemer med en grunneier som nekter. Friluftslaget vil her ta kontakt med grunneier for å høre.
- Votnedalen/ Svartli
 - Negative tilbakemeldinger i starten, men endte topp. Det negative var grunnet dårlig kommunikasjon ut fra daglig leder.
 - En del områder ønsker tilkoplingsløyper. Langt å gå til løyper for mange.
- Knut Rudshaug og Arild Løvli
 - Mye skryt.
 - Nyttår til vinterferien veldig utfordrende. Skiftende vær. Kaldt, varmt, mye vind. Ikke riktige værmeldinger.
- **Økonomi**
 - Pr 15. mai 2020. Kjørt for ca 1.500.000. Budsjett var på 1.400.000 + 200.000 i ekstra bevilgning.
 - Utfordring med årets budsjett. Det er solgt færre tomter enn forventet.
- **Forberedelser sesongen 20/21**
 - Hytteforeningene bør gå over løypetraseen. Dugnad.
 - Sette ned løypestaur. Fulsaa har kjørt ut i terrenget.
 - Klopper i sykkelløypa på Høybuli må byttes.
 - Alt som er i tilknytning til skiløypa trengs det ikke tillatelse fra grunneier for å hugge ned (trær)

- **Maskinpark**

- Den lille maskinen er brukt veldig lite. Problemet er at den setter sporene for nære hverandre, og da klager folk over at det ikke går å skøyte. Men så er dette den eneste maskinen som i tillegg til fres har sporfres. Dvs ved hardt føre er dette den maskinen som trolig vil fungere best. Hvis denne maskinen skal brukes mer, må den enten kjøres dobbelt, eller så må det informeres om hvorfor det blir kjørt med liten maskin. Men den kunne kanskje vært brukt mer til pakking av snø tidlig på sesongen. Vil trolig prøve en eller to sesonger til for å se om den kan brukes mer. Hvis det skal kjøpes sporfres til de store maskinene vil dette koste ca 450 000kr. Men maskinførerne vil med mer erfaring kjøre saktere når det er hardt. Da vil snøen freses bedre.